

Tiền Trả Không Hợp Lý

Lời mở đầu

Tổ chức Hợp Tác và Phát Triển Kinh Tế (Organisation for Economic Co-operation and Development, hay OECD) mô tả hành vi ăn hối lộ của công chức như là một “hiện tượng phổ biến trong giao dịch thương mại quốc tế, bao gồm trong thương mại và đầu tư...”. OECD ước tính rằng việc ăn hối lộ đã khiến cho các đối thủ cạnh tranh trung thực mất 77 trong số 294 hợp đồng quốc tế theo ghi nhận từ năm 1994 đến năm 1997. Hành vi tham nhũng này gây phương hại đến sự tự do và công bằng về thương mại.

Ba mươi bốn quốc gia (kể cả Mỹ và các đối tác thương mại lớn nhất của họ) đã phê chuẩn “Công ước về Đấu Tranh chống Ăn Hối Lộ của Công Chức Nước Ngoài trong Giao Dịch Thương Mại Quốc Tế” (gọi là “Công ước”) của OECD. Công ước quy định từng quốc gia phải ban hành luật cấm ăn hối lộ trong giao dịch thương mại quốc tế và bắt buộc phải có hệ thống kế toán để giúp dễ dàng phát hiện hành vi tham nhũng này.

Ở Mỹ, việc ngăn cấm tiền hối lộ đã được thực thi từ năm 1977, khi quốc gia này phê chuẩn Đạo Luật về Hành Động Tham Nhũng Ngoại Quốc (Foreign Corrupt Practices Act, hay FCPA). Vào năm 1998, FCPA được tu chính để hợp nhất với những quy định của Công ước.

Mặc dù UTC cần phải triệt để tuân thủ luật pháp Mỹ và nước ngoài nhưng *Quy tắc Đạo đức* của chúng ta cũng quy định các vấn đề đạo đức rõ ràng hơn. Chính sách của chúng ta là từng bộ phận điều hành thuộc UTC sẽ bán ra thị trường và bán trung thực sản phẩm và dịch vụ của họ, dựa trên giá trị của sản phẩm và dịch vụ.

Tập sách nhỏ này dùng để giúp quý vị am hiểu và áp dụng những quy định của luật pháp Mỹ và nước ngoài cũng như *Quy Tắc Đạo Đức* của UTC..

Tính khả thi

FCPA và Công ước thì bao quát và có thể áp dụng rộng rãi. UTC, các công ty thành viên và chi nhánh, và nhân viên của họ áp dụng luật pháp Mỹ và của các quốc gia khác, để thực thi Công ước và FCPA. Ngoài ra, UTC và nhân viên cũng bị quy trách nhiệm khi bên thứ ba, thí dụ như đại diện thương mại hay đại lý, vi phạm luật này.

Các cá nhân và tập đoàn liên doanh hoặc đang kinh doanh tại các quốc gia bên ngoài nước Mỹ sẽ bị truy tố theo FCPA nếu họ dính líu vào những hoạt động “khuyến khích” hành vi bị cấm. Công ước quy định các nước ngoài phải phê chuẩn những điều luật nhằm để điều chỉnh hành vi của công dân và cá nhân hoặc tập đoàn thuộc mọi quốc tịch diễn ra bên trong hay bên ngoài quốc gia đó.

Do vậy, tất cả công ty thành viên và nhân viên thuộc UTC đều có thể chịu các hạn chế của Công ước và FCPA, bất chấp nơi cư trú hay kinh doanh.

Công chức nước ngoài

Cả Công ước và FCPA đều nghiêm cấm đưa tiền hối lộ cho “công chức nước ngoài”.

Công chức nước ngoài bao gồm bất cứ người nào (1) giữ chức vụ được bầu cử hoặc bổ nhiệm trong cơ quan lập pháp, hành pháp hay tư pháp thuộc bộ máy chính quyền quốc gia hay địa phương ở nước ngoài; (2) làm việc trong lĩnh vực công ích, công ty nhà nước hoặc tư nhân (thí dụ, viên chức của hãng hàng không quốc gia hay công ty khác); (3) là viên chức hay đại diện của một tổ chức quốc tế đại chúng (thí dụ, Ngân hàng Thế giới, Quỹ Tiền tệ Quốc tế); (4) là cán bộ hay đại diện của đảng phái chính trị nước ngoài; hoặc (5) là ứng cử viên chính khách.

Công chức nước ngoài cũng bao gồm những người nào không làm việc cho chính phủ nhưng thuần túy làm việc “nhân danh” chính phủ, kể cả kiến trúc sư, kỹ sư hay luật sư tư nhân được chính phủ thuê để trợ giúp cho các dự án hoặc hợp đồng cụ thể.

Hãy lưu ý là Công ước và FCPA không áp dụng đối với những khoản tiền trả cho công chức ở nước sở tại của quý vị. Tuy nhiên, những khoản tiền trả này thường được xem là “hối lộ” và cũng là bất hợp pháp trong tất cả các vụ xét xử. UTC sẽ không công nạp những khoản tiền như vậy.

Tiền trả không hợp lý

FCPA và Công ước nghiêm cấm --

- Cống nạp hay hứa hẹn cống nạp bất cứ khoản tiền nào hoặc cung cấp mọi lợi ích vật chất nào khác cho công chức nước ngoài...
- Để viên chức này sẽ thực thi công vụ hay trì hoãn thực thi công vụ có liên quan đến hiệu quả công vụ của họ...
- Nếu việc thực thi hay không thực thi công vụ của viên chức này sẽ giúp có được hay giữ lại được công việc kinh doanh, hoặc...
- Giúp cho người cống nạp giành được ưu thế không minh bạch trong hoạt động kinh doanh (nghĩa là, những gì mà đáng lẽ công ty rõ ràng không được quyền có).

Một vài chú ý -

- Không phải chỉ có cống nạp tiền mới là vi phạm -- việc biếu xén, hứa hẹn, hay cho phép thanh toán không hợp lý hoặc quyền lợi khác không phải là tiền mặt đều là vi phạm.
- Thanh toán không hợp lý có thể là tiền bạc hay mọi thứ có giá trị, thí dụ như mua tài sản của công chức với giá quá cao, giải trí phung phí, hoặc trả tiền cho bên thứ ba nếu tiền trả này cuối cùng lọt về tay của công chức.

Mục đích tham nhũng

Đòi hỏi phải có “Mục đích tham nhũng”. Mục đích của việc trả tiền phải là có được hay giữ lại được công việc kinh doanh hoặc giành được ưu thế không minh bạch trong hoạt động kinh doanh. “Có được hay giữ lại được công việc kinh doanh” hoặc “ưu thế không minh bạch” bao gồm mọi hoạt động của chính phủ có tính cách tùy tiện và chi phối công việc kinh doanh của công ty. Thí dụ, việc trả tiền cho viên chức nước ngoài để được họ chấp nhận cho tăng giá, cấp chứng nhận kiểm tra thang máy, hoặc chứng nhận khả năng bay được của máy bay trực thăng hay động cơ đều bị nghiêm cấm

Điều này cũng kể cả những tình trạng mà quý vị “đáng lẽ phải biết rõ”, và quý vị sẽ gặp nguy hiểm nếu thông tin hiện có cho mình sẽ làm cho người biết suy nghĩ có thắc mắc thêm nữa. Thí dụ, quý vị được yêu cầu phải điều tra về việc đại diện bán hàng đòi hỏi thêm tiền huê hồng vào ngày trước ngày công bố hợp đồng. Nếu quý vị không thực hiện yêu cầu này và đại diện thương mại thực hiện hoặc hứa hẹn trả tiền không hợp lý để bảo đảm thương vụ, quý vị có thể bị xem là vi phạm.

Cũng có nhiều trường hợp “bị phát cờ đỏ” khác. Thí dụ:

- Tiền huê hồng cao bất thường;
- Yêu cầu trả “ngay tiền mặt”;
- Yêu cầu chi trả tiền huê hồng đó cho bên thứ ba;
- Từ chối chứng nhận việc tuân thủ *Quy Tắc Đạo Đức* hay các chính sách khác của UTC;
- Trả tiền mặt;
- Bí mật bất thường; hoặc
- Đòi hỏi đáng ngờ về tiền thưởng hay thù lao.

Hệ quả: Nếu thấy “có gì hơi lạ”, thì tìm hiểu thêm nữa. Hãy tư vấn với Viên Chức Thực Hành/Tuân Hành Kinh Doanh hoặc Luật Sư của quý vị. Đừng chờ cho đến khi tin chắc là có tiền trả không hợp lý mới bắt đầu ra tay.

Tiền “trà nước” và các kiểu tiền trả khác

Theo Công ước và FCPA, có thể chấp nhận một số kiểu tiền trả cho công chức nước ngoài nếu mục đích của tiền trả này là để giải quyết hay bảo đảm hiệu quả công việc chính quyền thường lệ (nghĩa là, không tùy tiện). Đây được gọi là tiền “trà nước” hay để “xúc tiến”.

Công việc chính quyền thường lệ bao gồm cấp phép, giấy phép hoặc những lĩnh vực trong kinh doanh, giải quyết việc thị thực hộ chiếu và giấy phép lao động, cung cấp dịch vụ thí dụ như có cảnh sát bảo vệ, lấy thư, tiện ích, bốc dỡ hàng hóa, bảo vệ cho các sản phẩm dễ hư, và đại loại như vậy. Chúng không bao gồm các hành động tùy tiện thí dụ như thanh tra lần cuối hoặc quyết định thiên vị có ảnh hưởng đến việc kinh doanh của UTC.

Thanh toán chi phí cho công chức nước ngoài có liên quan đến việc khuyến mãi, giới thiệu, giải thích hoặc chứng nhận sản phẩm hay dịch vụ của UTC, hoặc liên quan đến việc điều hành hay thực thi hợp đồng với chính phủ nước ngoài, là hợp lý. Do vậy, công ty cho phép thanh toán chi phí của công chức nước ngoài du lịch đến Mỹ để tham quan nhà máy, giới thiệu sản phẩm, hội thảo kinh doanh, hoặc xác nhận hay công nhận kết quả thử nghiệm và đại loại như vậy. Chi phí được thanh toán có thể kể cả chi phí hợp lý cho việc đi lại, các bữa ăn và cư ngụ của công chức.

CHÚ Ý: Mặc dù tiền “trà nước” chút đỉnh không vi phạm Công ước hay FCPA, nhưng tiền trả dưới bất kỳ hình thức nào cho mọi công chức chính phủ đều có thể là vi phạm luật pháp địa phương. Mức tiền trà nước hợp lý là rất hạn hẹp và thay đổi theo từng nước. Do đó, điều hệ trọng là bất cứ tiền trả dự kiến nào cho công chức nước ngoài đều phải được Viên Chức Thực Hành/Tuân Hành Kinh Doanh và Luật sư của quý vị duyệt xét trước. Tiền trả dự kiến phải được đánh giá theo quan niệm của FCPA, Công ước, luật pháp địa phương, và *Quy Tắc Đạo Đức* của chúng ta.

Đại diện người nước ngoài

Nhiều tập đoàn thường vi phạm trong việc thanh toán tiền qua người thứ ba thí dụ như đại diện hoặc cố vấn thương mại.

UTC có một chính sách lâu đời là công ty hoặc nhân danh công ty sẽ không thanh toán tiền trả bất hợp lý và tất cả các khoản tiền trả đều được ghi chép chính xác và hợp cách.

UTC, nhân viên và đại diện của tập đoàn sẽ không thanh toán tiền trả bất hợp lý cho hoặc qua bên thứ ba nếu toàn bộ hay một phần tiền trả này sẽ chuyển cho người bị cấm nhận tiền trả. Lý do đơn giản như sau: UTC, nhân viên và đại diện của tập đoàn sẽ không gián tiếp thực hiện điều mà họ bị cấm trực tiếp thực hiện.

Chính sách của chúng ta về sử dụng đại diện thương mại bên ngoài nước Mỹ được ấn hành trong Đoạn 29 của *Cấm Nang Chính Sách Tập Đoàn*. Có quy chế cụ thể về chọn lựa, điều tra, đàm phán với, phê duyệt, hợp đồng với và trả tiền các đại diện này. Đại Diện Bộ Phận ở từng bộ phận điều hành có trách nhiệm bảo đảm việc tuân thủ các quy chế này cũng như *Quy Tắc Đạo Đức* của UTC và những quy định pháp lý.

Quy định về kế toán

FCPA và Công ước đòi hỏi toàn bộ sổ sách và hồ sơ, báo cáo tài chính, và bản kê khai phải ghi nhận chính xác tiền trả cho công chức nước ngoài. Nghiêm cấm hoạt động kế toán “ngoài sổ sách” và lập chứng từ sai hoặc giả nhằm mục đích thể hiện sai bản chất của tiền trả này.

Phạt vạ

Vi phạm FCPA và những luật khác thực thi Công ước, có thể dẫn đến các án phạt hình sự và dân sự nghiêm khắc cho UTC và các cá nhân liên can, bao gồm phạt tiền và phạt tù. UTC không đóng tiền phạt đánh vào cá nhân.

Vi phạm *Quy Tắc Đạo Đức* cũng như các chính sách và quy chế khác của UTC sẽ dẫn đến biện pháp kỷ luật có thể kể cả bị sa thải.

UTC luôn duy trì chương trình tuân thủ gồm thẩm tra cẩn thận các đại diện dự kiến, đối tác trung gian và kinh doanh; kiểm soát/thẩm tra định kỳ các quy chế về chi trả tiền; và huấn luyện cho nhân viên và bên thứ ba nào dính líu vào thương vụ do FCPA và Công ước thực thi điều luật.

Có thông tin chi tiết và tài liệu huấn luyện nơi Viên Chức Thực Hành/Tuân Hành Kinh Doanh và Luật sư của quý vị.

Lời kết

Ngoài việc tuân theo những quy định của luật pháp, chính sách của UTC còn thể hiện ước muốn cạnh tranh công bằng. Chúng ta mong muốn giành chiến thắng trong kinh doanh dựa trên chất lượng và sức cạnh tranh của sản phẩm và dịch vụ của mình. Chúng ta không cố gắng giành chiến thắng dựa trên bất cứ nền tảng nào khác.

United Technologies Corporation
United Technologies Building
Hartford, CT 06101